

Seat
No.

SI - 93

Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - II) (Semester - III) (CBCS) Examination, January - 2023

HISTORY (Optional)

DSC-D2 : History of India - I (1757-1857) (Paper - IV)

Sub. Code : 73371/77671

Day and Date : Monday, 16 - 01 - 2023

Total Marks : 50

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Select the correct alternative from the following: [10]

- i) The British East India Company established on December 31, 1600 in _____.
a) France
b) England
c) USA
d) Russia
- ii) Lord Dalhousie is known as _____.
a) Creator of Modern India
b) Grandfather of Modern India
c) Founder of Company Empire in India
d) All of the above
- iii) Raghobadada made a treaty of _____ with the British for the post of Peshwa.
a) Vasai
b) Surat
c) Salbai
d) Purandar
- iv) In 1765, Robert Clive introduced the Dual State System in _____.
a) Bengal
b) Mumbai
c) Awadh
d) Punjab
- v) _____ annexed Jhansi in accordance with the Doctrine of lapse.
a) Lord Curzon
b) Lord Dalhousie
c) Lord Wellesley
d) None of these
- vi) In this book, Lokhitavadi has discussed economic exploitation _____.
a) Lakshmidnyan
b) Centipede
c) Cause of Poverty in India
d) None of these

P.T.O.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील दिलेल्या पर्यायामधून योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.

[10]

- i) 31 डिसेंबर, 1600 रोजी इंग्लिश ईस्ट इंडिया कंपनीची स्थापना मध्ये झाली.
अ) फ्रांस ब) इंग्लंड
क) अमेरिका ड) रशिया
- ii) लॉर्ड डलहौसी यास असे म्हटले जाते.
अ) आधुनिक भारताचा निर्माता
ब) आधुनिक भारताचा पितामह
क) भारतातील कंपनीच्या साम्राज्याचा संस्थापक
ड) वरील सर्व
- iii) राघोबादादांनी पेशवेपद प्राप्तीसाठी इंग्रजांशी तह केला.
अ) वर्सईचा ब) सुरतेचा
क) सालबाईचा ड) पुरंदरचा
- iv) सन 1765 मध्ये रॉबर्ट क्लाइव्ह याने दुहेरी राज्यव्यवस्थेची सुरुवात मध्ये केली.
अ) बंगाल ब) मुंबई
क) अवध ड) पंजाब
- v) याने दत्तक वारस नामंजूर या धोरणाने झाशीचे राज्य खालसा केले.
अ) लॉर्ड कर्झन ब) लॉर्ड डलहौसी
क) लॉर्ड वेलस्ली ड) यापैकी नाही
- vi) या ग्रंथात लोकहितवादी यांनी आर्थिक शोषणाचे विवेचन केले आहे.
अ) लक्ष्मीज्ञान ब) शतपत्रे
क) भारताला दारिद्र्य येण्याची कारणे ड) यापैकी नाही
- vii) ब्रिटिशांनी भारतात सन 1905 पर्यंत रेल लांबीचे लोहमार्ग बांधले.
अ) 288 ब) 28,000
क) 40,000 ड) 50,000

- viii) सन 1921-22 मध्ये ब्रिटीश भारत सरकारच्या काळात होम चार्जस एकूण महसुलाच्या टक्क्यापर्यंत वाढला.
 अ) 50 ब) 60
 क) 70 ड) 40
- ix) संध्याळानी येथे सभा आयोजित केली होती.
 अ) भागनिधी ब) नागपूर
 क) आसाम ड) खानदेश
- x) 1 नोव्हेंबर, 1858 रोजी येथे राणीचा जाहीरनामा प्रसिद्ध करण्यात आला.
 अ) अलाहाबाद ब) दिल्ली
 क) कानपूर ड) अहमदाबाद

प्र.2) खालील सहापैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.

[20]

- अ) तिसरे इंग्रज - म्हैसूर युद्ध
 ब) वसईचा तह
 क) तैनाती फौजेचे गुण
 ड) संपत्तीच्या निस्सारणाची संकल्पना
 इ) रामोशांचा उठाव
 फ) झांशीची राणी लक्ष्मीबाई

प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

[10]

- अ) प्लासीच्या लढाईची सविस्तर माहिती लिहा.
 किंवा
 ब) दुहेरी शासन पद्धतीची सविस्तर माहिती लिहा.

प्र.4) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

[10]

- अ) कायमधारा पद्धत म्हणजे काय सांगून तिचे फायदे तोटे लिहा.
 किंवा
 ब) 1857 च्या उठावाचे परिणाम स्पष्ट करा.

